		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

1. Formål

Å sikre at det er etablert bestemmelser for ferdsel på Notodden lufthavn.

2. Utførelse

2.1. Generelt

Prosedyren er bygget opp med sikte på å benyttes av:

- ansatte ved Notodden Lufthavn AS,
- personell ansatt i andre selskaper på lufthavna,
- personell som arbeider på lufthavnen for en kortere periode,
- andre brukere av Notodden lufthavn

2.2. Kontaktinformasjon

Ved behov for kontakt med personell i Notodden lufthavn AS:

Stilling	Navn	Telefon	Roller
Notodden AFIS		35 02 60 70	Vakthavende AFIS
Lufthavnsjef	Dag Flåterud	913 17 015	Accountable / Operational / Maintenance Manager
Kvalitets- og sikkerhetsleder	Karsten T. Fiane	958 77 475	Safety / Compliance Monitoring Manager / Ansvarshavende Security
Operativ leder AFIS	Martin Skramstad	952 40 089	

2.3. Ansvarsforhold

Hver enkelt person er ansvarlig for sine egne handlinger. Dersom det er utvist grov uaktsomhet, kan den enkelte holdes personlig ansvarlig.

Notodden lufthavn AS er ansvarlig for at de personer som får adgangsbevis også har den nødvendige kunnskap om, og forståelsen for, hva som skal til for å ferdes på lufthavnen, inkludert den nødvendige teoretiske og praktiske opplæring i flyplassens ferdselsbestemmelser, kjennskap til de relevante deler av flyplassens geografi, ordens- og adgangsbestemmelser og sikkerhetskrav for å ferdes eller arbeide på flyplassen, samt andre aktuelle prosedyrer som er relevant.

Dette fritar likevel ikke arbeidsgiver(e) fra deres plikt til å sørge for at ansatte i aktuelt selskap har den kunnskap som skal til for å utføre arbeidsoppgaver inne på lufthavnområdet. Det er også arbeidsgivers plikt å sørge for at alt personell har gyldige førerkort/bevis for aktuelle kjøretøy.

2.4. Brudd på bestemmelsene i dette kapitlet

Ved grove eller gjentatte overtredelser av bestemmelsene om adgang, opphold og ferdsel på flyside kan Notodden Lufthavn AS inndra adgang til flyplassen eller andre tillatelser.

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

Følgende reaksjoner kan være aktuelle:

- Muntlig eller skriftlig påtale for overtredelsen
- Retten til å ferdes på egenhånd i flyplassområdet faller bort for en periode
- Inndragning av adgangshjæmme

2.5. Informasjon om spesielle aktiviteter på flyside

Informasjon om tidsbegrensede aktiviteter som bygge- og anleggsarbeider, øvelser, midlertidig endring i merking og skilting m.m. på flyside kan innhentes ved å lese NOTAM eller ved å kontakte vakthavende AFIS.

2.6. Samarbeid mellom Notodden Lufthavn AS og andre selskaper på flyplassen

Sikkerhetsarbeidet ved flyplassen er avhengig av et tett samarbeid mellom Notodden Lufthavn AS og øvrige aktører.

Det formelle samarbeidet vedr. flysikkerhet mellom Notodden Lufthavn AS og andre aktører på flyplassen skjer iht. policy *Ansvar og roller*.

2.7. Avvikshåndtering

2.7.1. Hendelser eller regelbrudd innen lufthavnområdet

Uønskede hendelser og andre avvik som observeres av ansatte, skal umiddelbart rapporteres i tråd med prosedyre for rapportering (ID 2061).

Uønskede hendelser og andre avvik som observeres av andre aktører på lufthavnen skal rapporteres til vakthavende AFIS, Lufthavnsjef eller Safety Manager.

2.7.2. Funn av flydeler

Ved funn av deler eller gjenstander som kan stamme fra luftfartøy skal lufthavnen umiddelbart varsles.

2.8. Adgangskontroll

Adgangskortet til Notodden lufthavn gir tilgang til hele, eller deler av, lufthavnområdet.

Innleid personell og midlertidig ansatte kan få midlertidig adgangskort under forutsetning av behov.

Adgangskontroll gjennomføres innen rammen av lufthavnens Security-program.

2.8.1. Kjøretøy

Den som skal kjøre på flyside må ha et gyldig sertifikat, og være psykisk og fysisk skikket til å bruke kjøretøyet. Før kjøringen finner sted skal vognfører forsikre seg om at kjøretøyet er i god stand og merket på riktig måte.

Kjøretøy som har permanent tilstedeværelse, samt kjøretøy som ofte skal inn på lufthavnområdet, skal ha en egen kjøretøyautorisasjon. Øvrig ad-hoc tilgang organiseres via tårnet.

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
DokumentID 4001		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
		Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

2.9. Generelle ferdelsbestemmelser

2.9.1. Ferdelsregler for personer

Generell ferdsel til fots, inkl. sykkel, sparkesykkel, etc. på flyplassen er underlagt samme regelverk som ferdsel med kjøretøy i den grad det er relevant.

Personer som ferdes på lufthavnen skal ikke være påvirket av alkohol, psykoaktive substanser eller medisiner i en slik grad at det kan negativt påvirke deres eller andres sikkerhet.

2.9.2. Passasjerer til og fra luftfartøy

Flyoperatøren er ansvarlig for å lede passasjerer til og fra luftfartøy. Personalet må være spesielt oppmerksom på farer for passasjerer som går til og fra luftfartøy.

Ved ombordstigning eller avstigning må det iakttas den størst mulig forsiktighet, slik at passasjerenes sikkerhet ivaretas på best mulig måte.

I vinterhalvåret er det flyplassens ansvar å strø der hvor passasjerer ferdes.

2.9.3. Ferdsel ved redusert sikt

Det er ikke utarbeidet ferdelsprosedyrer for redusert sikt. Ved sikt under 800 meter stenges rullebanen for trafikk. Brann og redningstjenesten er unntatt.

2.10. Kommunikasjon/bruk av radio

All ferdsel på manøvreringsområdet reguleres ved hjelp av radio-/telefonforbindelse med tårnet innenfor deres åpningstid. Se ID 4004 for fraseologi.

Utenfor åpningstid gjelder egne regler om «blind transmisjon», se ID 4005 for fraseologi.

Radio i kjøretøy, samt bærbare radioer skal kontrolleres jevnlig, eks. som en fast rutine i forbindelse med kontroll av kjøretøy før bruk.

Visuelle signaler til kjøretøy

Dersom radio-/telefonkontakt ikke er mulig, vil lufttrafikkjenesten bruke signallampe plassert i tårnet eller flyplassens lysanlegg til kommunikasjon. Disse er som følger:

Lyssignal fra tårnet	Betydning
	Tillatelse til å krysse landingsområde eller til å kjøre inn på taksebane.
	«Stopp»
	Kjør vekk fra landingsområde eller taksebane, og se opp for luftfartøy.
	Forlat manøvreringsområde via raskeste, trygge, vei.

		Prosedyre	Ferdsebestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

I tilfelle hvor personer/kjøretøy på ingen annen måte kan bli advart mot en plutselig oppstått situasjon som innebærer direkte fare for personer og/eller materiell, skal følgende lyssignal benyttes:

Lyssignal	Betydning
Blinking med rullebane og/eller taksebanelys.	Forlat rullebanen og se mot tårnet for lyssignaler.

2.11. Bakkeoperasjoner

Luffartøy skal alltid benytte den minst mulige motoreffekten ved oppstart og på oppstillingsplattform.

Ved luffartøyets ankomst til oppstillingsplass skal hovedmotorene stanses hurtigst mulig.

I tilfelle et luffartøy må utføre en unormal manøver utenfor oppstillingsområdet, skal luffartøyets fører vurdere situasjonen omhyggelig - særlig med hensyn til «blestens» mulige følger.

Stoppeklosser (chocks) skal fjernes fra flyoppstillingsplass etter bruk og plasseres på angitt sted. Klosser som ikke er fjernet, vil bli inndratt.

2.12. Opptreden ved luffartøy

Ferdse i nærheten av motorer som er i gang er forbundet med livsfare! Såfremt ikke tjenestemessige grunner gjør det nødvendig, skal personer og kjøretøyer ikke komme nærmere enn 20 meter fra propellfly og helikopter og 50 meter fra jettfly, når luffartøyets anti-kollisjonsslys er slått på og motorene er i gang.

Sikkerhetssonen rundt parkerte luffartøy er en tenkt sikkerhetslinje trukket 4 meter utenfor vingetipp, nese og hale. Kun personell som har arbeidsoppgaver ifm. luffartøyet, kan parkere kjøretøy på innsiden av disse linjene. Kjøretøyene skal bare kjøre i gangfart innenfor dette området.

Det skal utvises særlig oppmerksomhet ved ferdsel nær propelldrevne fly. Hold avstand til selve propellene. Bemerk at det også kan være kraftig jetblast bak motorene. Tilsvarende må det holdes avstand til helikopterrotorer, og pass spesielt på halerotoren. Gå aldri bak et helikopter som har startet motorene. Personer som går til og fra et parkert helikopter, skal så vidt mulig gjøre det innenfor synsområdet fra cockpit.

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

2.13. Sikkerhetsregler for bakkepersonell

2.13.1. Brann- og eksplosjonsfare

Røyking er forbudt utendørs på flysiden, i kjøretøy og i luftfartøy. Bruk av åpen ild og røykfremkallende verktøy skal utføres av sertifisert personell.

Plassering eller lagring av brennbare, eksplosive, etsende, giftige eller andre farlige stoffer må ikke finne sted på flyside eller i passasjer- og publikumsområdene uten samtykke fra Lufthavnsjef. Slike stoffer skal oppbevares og sikres i overensstemmelse med gjeldende lovgivning.

Oppstart og bruk av motordrevet utstyr uten gnistfanger er forbudt nærmere enn 3 meter fra utluftåpninger og overløpsventiler i flyets vingetipper.

2.14. Håndtering av FOD på lufthavnen

Etterlatte eller hensatte fremmedlegemer på plattformer, taksebaner og rullebaner kan bli sugd inn i motorer eller forårsake skader på luftfartøyer. I det daglige skal slike objekter, ofte kalt FOD, bekjempes med alle midler.

Alle som opererer på flyside skal fokusere på følgende:

- Kast eller etterlat aldri avfall på flysiden.
- Gjenstander og fremmedlegemer som flyger omkring eller ligger på bakken skal samles opp og legges i avfallsbokser.
- Alle personer som ferdes på flysiden plikter å fjerne gjenstander som åpenbart utgjør et hinder eller en fare for luftfartøy Ref. BSL E 4-1 § 6.
- Leiere/brukere av flyplassens fasiliteter er selv ansvarlige for at alt avfall fjernes fra flyplassområdet. Avfallsekker m.m. må aldri hensettes eller etterlates utendørs på flysiden.
- Avfallscontainere på flysiden skal alltid være forsynt med lokk for å hindre at avfallet flyr rundt på området og forårsaker FOD.

2.15. Håndtering av utslipp og spill på flyplassen

Se også prosessområde 3 *Ytre miljø*.

2.15.1. Generelt

Alle utslipp og spill bør betraktes som farlig inntil annet er bevist. Ved utslipp og spill skal tårnet alltid umiddelbart varles. Følgende prinsipper gjelder:

- Varsle alltid tårnet.
- Vurder situasjonen og opplys hva som har skjedd.
- Ikke rør, men se om det er oppstått synlige skader, væske som siver ut, røyk eller annet.

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

- Unngå kontakt med utsivende væske, og unngå å innånde eventuell røyk.
- Avskjerm stedet og prøv å holde andre på avstand fra skadestedet.
- Bruk ikke åpen ild og sprøyt ikke vann på materiell av ukjent art.
- Vent på assistanse.

Ved spill av brennstoff, oljeutslipp eller annen form for forurensning skal eier/bruker av "forurensningskilde" straks sørge for at opprensning finner sted, samt begrense ytterligere spredning. Dette ansvaret gjelder selv om det er tilkalt hjelp fra andre. Oppsugingsmiddel er lagret på brannstasjonen.

Tårnet varslers Brannvesenet så disse bistår med fjerning av forurensning.

Oppstart av luftfartøy- eller bilmotorer, herunder APU og GPU, må ikke finne sted i nærheten av det forurensede området.

2.15.2. Farlige og ukjente materialer

Ved spill eller forurensning med ubestemmelige stoff eller materialer med fareklassifisering, skal tårnet alltid kontaktes. Hvis mulig bør mest mulig dokumentasjon på materialet (fraktbrev, manifest, kodenr. eller liknende) skaffes til veie. Slik dokumentasjon kan være til stor hjelp for flyplassens brann- og redningstjeneste, for eksempel i forbindelse med opprydding.

2.15.3. Utslipp av brennstoff

Dersom det oppstår brennstoffutslipp skal tårnet varsles omgående. Opplysninger om spilllets omtrentlige omfang skal om mulig gis. Personell som får brennstoff i øynene eller på huden og har behov for øyeblikkelig hjelp, kan kontakte tårnet eller ambulanse (tlf. 113) for assistanse.

2.15.4. Oljesøl

Tårnet skal omgående varsles om utslippet. Opplysninger om spilllets omtrentlige omfang skal om mulig gis. Er det snakk om utslipp av begrenset omfang, skal man straks dekke utslippet med oppsugningsmiddel, feie opp/fjerne materiellet og plassere det i eget deponi for senere destruksjon.

2.16. Synbarhetstøy og personlig verneutstyr

I henhold til arbeidsmiljøloven er det krav til "24 timers synbarhetstøy" på flyplassens område. Kravet gjelder innenfor den delen av området på flyplassen som med gjerde, skilting, etc. avgrensner flyplassens ferdsels- og sikkerhetsområder og som ikke er åpen for allmennheten.

Europeisk Norm NS-EN 471 klasse 2 setter krav til en refleksflate på 0,13 m². Det fluorescerende stoffet skal ha et areal på 0,5 m².

Alt personell som oppholder seg på flyside skal normalt bære godkjent og reglementert synbarhetstøy.

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

Hørselsvern skal alltid brukes på flyside i nærhet av luftfartøy som har motor i gang og under arbeid i støyende omgivelser.

2.17. Sikkerhetsregler for kjøretøy

2.17.1. Generelt

Kjøring på flyside skal som hovedregel kun utføres av instruert personell. Hvis det av tjenstlige årsaker likevel er behov for å kjøre på flyside uten instruert sjåfør, skal kjøring foregå med følgetjeneste (trenet personell).

2.17.2. Merking av kjøretøy

Se bestemmelser i prosedyre ID 6540 *Utstyr og materiell*. Kjøretøy som brukes regelmessig på manøvreringsområdet, skal utstyres med varsellykt som gir gult blinkende eller roterende lys.

Utrykningskjøretøyer skal i tillegg ha varsellykt som gir blått blinkende eller roterende lys. Under utrykning skal utrykningskjøretøyene benytte blå varsellykt.

Varsellyktene skal utformes og plasseres i henhold til Vegdirektoratets bestemmelser.

Kjøretøy som følger ledebil (følgetjeneste) med roterende eller blinkende varsellykt, trenger ikke ha eget varsellys.

2.17.3. Kjøring ved parkerte luftfartøy

Ved flyoppstillingsplass er det merket område for plassering av utstyr som brukes i forbindelse med handling av luftfartøyene. Kjøretøy skal bare entre et oppstillingsområde i forbindelse med handling av ankommet luftfartøy.

Sikkerhetssonen rundt et parkert luftfartøy kan være helt (oppstillingsplass for helikopter) eller delvis (oppstillingsplass for fly) merket med en rød malt stripe (sikkerhetslinje) på bakken. Hvis sikkerhetssonen ikke er merket er hovedregelen at man ikke skal nærme seg mer enn 4 m fra et parkert luftfartøy hvis man ikke har noe tjenestelig gjøremål ved luftfartøyet. Bare kjøretøy og utstyr som er direkte koplet til handling, og line-mekanikere kan parkere i dette området. Andre kjøretøy skal holde seg på utsiden av sikkerhetssonen.

All kjøring nærmere luftfartøyet enn 4 m må foregå med største varsomhet. Under kjøring ved og til luftfartøy skal hastigheten nedsettes til et minimum, og største forsiktighet skal utvises slik at skader unngås. Man skal kjøre inn mot luftfartøyet i gangfart. Det er forbudt å parkere kjøretøy og utstyr eller arbeide bak kjøretøy som bare kan rygge ut fra sin aktuelle posisjon.

Større kjøretøyer (loaders, større traktorer etc.) skal dirigeres til luftfartøyet ved hjelp av en medhjelper. All rygging rundt og inntil et parkert luftfartøy skal reduseres til et absolutt minimum, og slik rygging skal alltid utføres med største aktsomhet og om mulig med hjelpemannskap tilstede. Fra-kjøring skal foregå langsomt og aktpågivende.

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

Tankbiler må holdes klar av nødutganger/rømningsveier. Ingen må kjøre over slanger eller kabler som ligger på bakken. Det er forbudt å passere mellom tankbil og flyets vinge. Det er ikke tillatt å parkere slik at tankbiler stenges inne.

Dersom man må parkere innenfor sikkerhetssonen: Tenk på at høyden på luftfartøyet forandrer seg ved lasting og lossing. Det er generelt forbudt å kjøre under flyets vinger dersom dette strengt tatt ikke er nødvendig for å komme til tilkoblingspunkter eller kontrollsystemer.

I sterk vind skal kjøretøy og annet utstyr sikres. Om natten i ugunstig vær, under dårlige forhold på bakken eller ved lav sikt (på grunn av tåke, mye regn, eller snø), må sjåfør bare bruke nærllys og begrense farten etter forholdene på bakken.

Dersom merkingen på bakken vises dårlig, på grunn av snø, søledammer etc., må sjåfører vise spesiell forsiktighet.

Oppsummert, noen enkle regler som må følges:

- Juster hastigheten til områdets tilstand.
- Vis spesielt oppmerksomhet til veiskilt og merking.
- Kryss ikke røde linjer.
- Det er et generelt forbudt å kjøre med parkeringslys eller fjernlys.
- Ikke parker foran utganger/nødutganger på luftfartøy som tanker med passasjerer. Husk at nødsklier skal kunne foldes helt ut ved en eventuell evakuering.

2.17.4. Ferdseil på manøvreringsområdet

Ferdseil, spesielt kjøring, på manøvreringsområdet skal alltid reduseres til et absolutt minimum, og skal alltid være behovsrettet.

Ferdseil med kjøretøy/til fots på manøvreringsområdet er bare tillatt etter godkjenning fra tårnet, og det skal alltid være kontakt mellom kjøretøy/person og tårn. Dersom radiokontakt opphører – bruk mobiltelefon eller håndlykt. Se for øvrig pkt 8.4.4.

Taksebanen har merket venteposisjon. Det er alltid forbudt å stoppe på taksebaner, unntatt når kjøretøyet kommer til en venteposisjon for rullebane. Da skal kjøretøyet alltid stoppe og fører skal be om tillatelse fra tårnet før kjøringen kan fortsette. Luftfartøy som takser, skal ha fri vei på rullebanen eller taksebane.

Når man kjører på manøvreringsområdet skal man ikke bruke fjernlys på en slik måte at det sjenerer luftfartøy som manøvrerer. Tårnet skal alltid kontaktes hvis man har behov for å bruke fjernlys.

Fartsgrensene ved flyplassen er som følger:

	Oppstillingsplattform	Manøvreringsområde	Internveier
Kjøretøy	15 Km/t	30 Km/t	20-50 Km/t

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

2.17.5. Stopp og parkering av kjøretøy

All unødvendig stopp er forbud på rullebanen, taksebanene, i nærheten av utkjøring fra brannstasjon, i områder fly opererer (inkludert hele området som er merket med rødt), og ved merkede nødutganger og rømningsveier. Arbeid som medfører stopp på disse områdene, krever spesiell tillatelse.

Merket rømningsvei skal aldri blokkeres.

Tillatelse til parkering av kjøretøy gis av tårnet.

Skader og uhell skal registreres og rapporteres i henhold til etablerte prosedyrer

2.17.6. Transport og oppbevaring av farlig gods på flyside

Transport og eller lagring av farlig gods skal ikke gjøres forkomme på Notodden lufthavn sin eiendom. Unntak kan gjøres dersom gjeldende bestemmelser og tillatelse fra DSB (direktoratet for sikkerhet og beredskap) kan fremvises.

2.18. Arbeid med landbruksmaskiner på flyplassområdet

Arbeid med landbruksmaskiner på flyplassområdet skal kun foregå etter avtale med lufthavnen. Det utarbeides kart vedlagt avtalen som viser høstingsområder, lagringsområder m.m. Ferdsele er underlagt samme regler som for andre kjøretøy, og den som skal utføre arbeidet, skal gjennomgå samme opplæring som andre.

Følgende presiseringer skal inngå i avtalen:

- Leietaker har et spesielt ansvar for å fjerne plast og andre løse materialer som følger av virksomheten umiddelbart
- Høyballer skal ikke legges i sikkerhetssonene langs rullebanen
- Notodden Lufthavn kan ut fra operative hensyn regulere tidspunktet for hva som kan såes. Dersom det er mye fugl på flyplassområdet, skal arbeidene foregå om natten.
- Av hensyn til behovet for å begrense fugleforekomster ved flyplassen, skal gresset slås til den lengde som anvises av flyplassen

2.19. Private dyr på flyside

Hundehold og oppbevaring av andre private dyr på flyside er ikke tillatt. Unntatt fra dette er kun tjenestehunder på oppdrag og dyr som fraktes til eller fra parkerte luftfartøy. Når dyr fraktes til eller fra luftfartøy skal disse oppbevares i av luftfartsselskapet godkjent transportkasse eller de skal ledsages med bruk av bånd eller tilsvarende.

2.20. Spesielle forholdsregler ved arbeider på flyplassområdet

Arbeider innen flyplassens område medfører spesielle sikkerhetsmessige utfordringer når det gjelder koordinering mellom trafikk, midlertidige hindre, merking av maskiner og utstyr m.m.

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

Bestemmelsene vedrørende Airside Safety som fremgår av denne prosedyren og regler for merking og lys, skal inngå som grunnlag når det inngås kontrakter med entreprenører og andre som skal utføre større arbeider på flyside.

I kontraktene skal entreprenør og andre involverte forplikte seg til å følge de bestemmelser som til enhver tid fremgår av dette kapittelet.

2.21. Merking

Oppmerking på flyplassen er vesentlig for all ferdsel, så vel luftfartøy som kjøretøy, og skal til enhver tid være à jour med de vedtatte merkeplaner, samt klar og entydig i markering og farge.

Belysning og skilting bidrar ved siden av merking til å ivareta sikkerheten på manøvreringsområdet og oppstillingsplattformene.

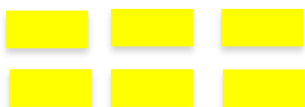
Manøvreringsområde

Manøvreringsområdet er den del av flyplassen, unntatt oppstillingsplattformer, der luftfartøyer foretar start, landing eller taksing. All merking på manøvreringsområdet er utført med gul maling. Det er generelt forbudt for personell å gå eller kjøre på manøvreringsområdet uten tillatelse fra tårnet.

Med oppmerking for luftfartøy menes her ledelinjer fra rullebane til eventuelle oppstillingsplasser og skillet mellom oppstillingsplattform og manøvreringsområdet. Følgende merking benyttes:

Enkel gul heltrukket linje
Markerer senterlinje for taksebane og ledelinje inn til flyoppstillingsområder /-plass.

Dobbel gul stiplet linje
Markerer skillet mellom oppstillingsplattform og manøvreringsområdet. Linjen må ikke krysses uten tillatelse fra kontrolltårnet

Skillet mellom oppstillingsplattform og manøvreringsområdet skal merkes på underlaget der dette ikke sammenfallende med venteposisjon for rullebane. Skillet skal fremgå på lufthavnens ferdselskart og det kunngjøres i AIP Norge.

Internveiene

Merkes med sammenhengende linjer. Merkingen er hvit for kjøretøyer og bakkeutstyr:

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
DokumentID 4001		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
		Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

Dobbel hvit hel (kant)linje

Brukes til å markere avgrensning langs ytterkant av internvei som krysser eller grenser til manøvreringsområdet. Linjene skal ikke krysses uten tillatelse fra tårnet. Det er ikke tillatt å benytte annen merking som avgrensning av intern vei som krysser eller grenser til manøvreringsområdet.

Enkel hvit hel (kant)linje

Markerer avgrensning av internvei. Linjen kan krysses med forsiktighet, for eksempel når kjøretøyer skal betjene luftfartøy på oppstillingsplass. Merketypen omslutter også områder for parkering av kjøretøy og bakkeutstyr. Det er ikke tillatt å parkere utenom disse områdene. Det er ikke tillatt å benytte annen merking som avgrensning av intern vei.

Enkel hvit stiptet (midt)linje

Markerer midtlinje på internvei med toveis trafikk.

Stopplinje

Markerer avgrensning av internveier som krysser manøvreringsområdet. Brukes ofte sammen med stoppskilt. Linjen skal ikke krysses uten tillatelse fra kontrolltårnet.

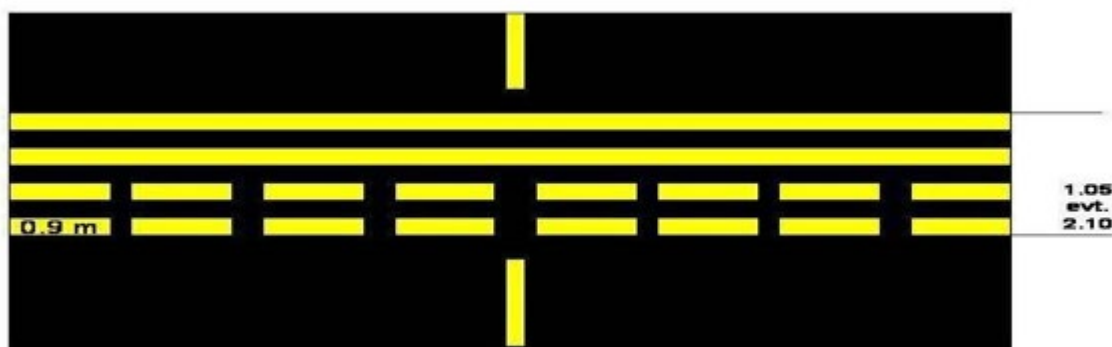
Kjøretøy skal kun kjøre på utpekt kjørevei når disse er etablert. Dersom et kjøretøys bestemmelsessted ikke er på en kjørevei, men for eksempel til en parkeringsplass for luftfartøy, parkeringsplass for utstyr, til en hangar etc., skal kjøretøyet vende tilbake til merket kjørevei så raskt som mulig.

Når handling pågår ved et luftfartøy og handlingkjøretøy eller utstyr trenger å skifte posisjon på stand, må sjåfør kjøre frem med ekstrem forsiktighet. Dette er spesielt viktig på parkeringsplasser nær bygninger.

Venteposisjon for rullebane

Venteposisjoner for rullebane er merket på følgende måte:

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
DokumentID 4001		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
		Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

Luffartøy skal være i kontakt med tårnet innenfor åpningstid, for å få aktuell trafikkinformasjon, ift. bruk av banen.. Utenfor åpningstid gjelder egen prosedyre, se ID 4020.

Kjørende og gående skal aldri passere en venteposisjon for rullebane før man har innhentet tillatelse fra tårnet. Er venteposisjonsmerkingen dekket av is eller snø, skal man stoppe før man er på høyde med venteposisjonsskiltene. Venteposisjonene og venteposisjonsskiltene vil fremgå av ferdelskartet.

Oppstillingsplattformer

En oppstillingsplattform er et nærmere bestemt område på en flyplass på land, avsatt til bruk for luffartøy som tar om bord eller setter av passasjerer, laster eller loss, fyller brennstoff, er oppstilt eller som det foretas vedlikeholdsarbeider på.

Følgende merking vil benyttes på oppstillingsplattformer:

	<p>Enkel rød heltrukket linje</p> <p>Sikkerhetslinje. Brukes dersom det av hensyn til sikkerheten er nødvendig å angi særskilte områder for kjøretøyer og utstyr slik at sikker avstand til luffartøy oppnås. Linjen må ikke krysses så lenge luffartøy beveger seg på oppstillingsplassen.</p>
---	---

2.21.1. Skilting

Der hvor vei tilslutter rullebane, skal det settes opp venteposisjonsskilt for kjøretøy.

Når man kommer frem til stoppskilt med denne underteksten skal man alltid innhente tillatelse fra tårnet for å kunne kjøre videre.

Skiltet er plassert ved aktuelle krysningspunkter:

		Prosedyre	Ferdelsbestemmelser		
		Område	2. Kvalitets- og sikkerhetsstyring		
		Utarbeider	NOKTF	Godkjenner	NODF
DokumentID	4001	Versjon	2.0	Sist revidert	05.03.2026

Flynavigasjonstjenesten har flere instrumenter og instrumenthytter som er plassert rundt på flyplassområdet. Disse anleggenes funksjon kan påvirkes av ferdsel og kjøring i nærområdene. Disse områdene vil normalt være skiltet.

Det er ikke tiltatt å kjøre i disse områdene uten tillatelse fra tårnet. Er du i tvil, ta umiddelbart kontakt med tårnet.

Ved en venteposisjon for rullebane (der taksebanen tilslutter rullebanen) er det alltid satt opp venteposisjonsskilt for rullebane på begge sider av taksebanen. Disse ser normalt slik ut (bokstavene som benevner taksebanene og tallene som beskriver rullebanenes magnetiske kompassretning vil variere fra lufthavn til lufthavn):

3. Ansvar

Overordnet ansvar for prosedyrens aktivitet:
 Ansvarlig for prosedyrens iverksettelse:
 Ansvarlig for prosedyrens utførelse:

Accountable Manager
 Accountable Manager
 Alle personer som ferdes inne
 på lufthavnområdet.

4. Registreringer

Krav til kompetanse
 Se punkt 2.3.

Driftsdata
 Ingen

5. Grensesnitt

Over- og sideordnede (interne)

- ID 2000 Kvalitets- og sikkerhetsstyring Notodden lufthavn AS
- ID 2020 Ansvar og roller
- ID 3000 Ytre miljø
- ID 4000 Operative bevegelser
- ID 6300 Lufthavndrift
- ID 6400 Security
- ID 6500 Infrastruktur

Underordnede:
 Ingen